

VIBRACIÓ

Setmanari Catalanista Republicà

El President de la República ha incitat als catalans a ésser ben catalans. És una altra novetat jocunda i inoïda digne dels temps que passen. Realment s'està bastint una Espanya nova.

ANY I

GIRONA, 17 DE SETEMBRE DE 1932

NUM. 33

La veu del seny

Es corrent d'invocar el seny català com a tret patrimonial del temperament del nostre poble. De dret i de tort, ara, abans i sempre, hem fet invocació al seny català, com exponent de serenitat.

Aquesta reiterada invocació, però, no ha estat sempre oportuna, ni sempre sincera. Unes vegades el seny invocat era per a defugir un perill i la prudència que implicava era en el fons un pretext d'amagar una feblesa. Altres, el seny era invocat com a sinònim de moderació, i aquesta moderació s'encaminava a fer viable la defensa d'un interès egoista.

El seny que frena el coratge; el seny conservador que tendenciosament mena al quietisme, són atributs menyspreables i nocius. Aquesta mena de seny justifica aquella dita d'Anatole France quan recrimina la prudència, com la més vil de totes les virtuts.

A l'hora del 14 d'abril i més encara després, un ditirambé al seny entès com un conformisme covard o una traba per a un canvi de posició més convenient, constituïa una maniobra suspecta atemplant al lliure camí de l'expansió ciutadana, premisa de la transformació que calia, i que cal, operar per a realitzar una tasca constructiva de caire capgirador i revolucionari. Un "seny" al servei de la vella estructura, tarada de pecats i de nafres, orfe de sol i de llum, reclòs entre parts seculars i vetustes, era, demés, un element de complicitat intolerable i una traba vergonyosa al capgirament que s'imposava si volíem salvar-nos tots plegats i volíem salvar allò que està per damunt de tots nosaltres.

Però si hi ha en cada hora un anhel, hi ha també en cada hora una significació distinta. L'hora actual, perquè és una hora predominantment catalana, és també una hora en que el seny tradicional hi té un gran paper a jugar; hi té a jugar un paper decisiu.

Per l'aprovació de l'Estatut de Catalunya, comencem una nova etapa de la nostra vida pública. No és que s'hagin de renovar motllos caducs; no és que s'hagi d'emprar com instrument de treball l'exaltació passional desfermada; no és que calgui l'escarpe demolidora, sinó la paleta que ha de pastar el bon morter que fa forts els basaments.

Per tant, no cal recorre a grans veus apocalíptiques, ni a excitacions demagògiques — ni a idees destructores. Cal, pel contrari, utilitzar el coratge de l'optimisme, la fe en les obres, l'ansia d'una millor justícia, l'esperança d'una més alta prosperitat. En una paraula, en l'obra en perspectiva que l'hora que ve ens imposa, hi té un lloc assenyalat d'eficiència i emplaçat en el primer estudi, el seny, el seny patrimonial i específic de la raça catalana. El seny que ens doni una més acurada sensibilitat del deure en fer i desfer; un major sentit de responsabilitat històrica; una superior empena per a no sentir un cansament per l'esforç esmerçat, sinó una inextingible virior.

Hora del seny, hora del coratge hem dit; hora també d'una estreta solidaritat catalana.

La nova solidaritat esperital i patriòtica s'imposa. La reclamen totes les veus i per totes la predica en un

esclat apostòlic el nostre primer ciutadà. Francesc Macià, interpretant el sentit del moment, fent-se ressò de les veus més íntimes de la consciència de Catalunya, ha dit coses justes que responen al to que ha de tenir la més alta representació de la terra nostra. Les seves paraules recents són les d'un governant.

Solidaritat nova i més jacuonda que la primera. Solidaritat memorable que no persegueix vindicacions de greuges, sinó que és refermadora de llibertats tot just aconseguïdes. Solidaritat que una formidable garantia de construcció, perquè la unió fa la força.

Solidaritat de tots els catalans nacionals per a posar mà a la feina comuna; cordialitat mínima per a fer una tasca de confraternització. Solidaritat i cordialitat que per damunt de les diferències, avivin com una flama purificadora aquelles coses que ens són comunes, valorizant-les i virtualitzant-les, com la quintaessència dels futurs destins.

Si Catalunya és de tots, la llei que regenti la seva vida és també de tots i tots som obrers de la gran causa. Després d'aquest dret, la conveniència aconsella que els millors i els més representatius ocupin el primer rengle en la funció directiva i deliberant. Per això en el primer Parlament de la Catalunya autònoma han de tenir-hi participació adequada tots els reptes de l'opinió catalana, sigui quina sigui la respectiva capacitat per a superar els inconvenients d'un sistema electoral majoritari i per tant desproporcionat.

Voler en aquesta hora tan generosa imposar exclusivismes; mesurar l'emoció que fa vibrar el sentiment amb la mitja cana del partidisme; tancar-se en horitzons estrets quan els confins es perden enllà de la immensitat marina, és esquivar la grandesa de la Pàtria somniada i és imposar l'egoisme d'uns mesquins i moridors interessos.

Aquesta solidaritat no ha d'imposar, però, cap confusionisme.

El seny fa sempre quan mereix aquest nom una labor de clares transparències. I en política la claredat és sempre un atot apreciable.

Així la solidaritat de què parlàvem ha d'ésser per tots una predisposició d'ànim, però no ha de crear equívocs a son entorn. Cadascú lliure en el que representa, però tots units pel comú denominador patriòtic. Cadascú sota els plec de la seva disciplina política, però caminant els afins donant-se les mans i en fer possible l'obra prèviament convinguda.

A això tendeix l'opinió emesa pel partit Catalanista Republicà, que publiquem en altre lloc d'aquest periòdic; a això tendeix i per això és una veu del seny en aquesta hora densa com cap altra.

Per això la solidaritat de tots els catalans, imposa pels que tenen comuns denominadors més immediats com ho són els partits catalanistes republicans de sentit esquerrista — una entesa electoral que dintre de la natural ponderació feta sense egoïsmes, possibiliti posar en planta una selecció d'homages; deixar que cada nucli parli per la pròpia veu; donar al Parlament un sentit de totalitat; afavorir la realització d'una obra que fa dignes Catalunya i els catalans dels seus propis destins i d'un futur ple d'esplendències.

J. DE CAMPS I ARBOIX

ANTENA

EL MILLOR HOMENATGE

S'ha iniciat un homenatge a Luis Bello per la seva generosa i intel·ligent actuació en la presidència de la Comissió d'Estatut; segurament el dia 25, quan arribi a Barcelona Manuel Azaña l'homenatge que li tributarà el poble de Catalunya, serà quelcom d'emocionant i memorable.

Són dos homes creditors a la gràtia eterna de la nostra terra; són dos homes de l'Espanya nova, d'aquesta Espanya que ja no és enemiga ni antagonista de Catalunya; sinó que aspira a ésser-ne lleal companya.

Catalunya, tan dissortada, ha tingut en els moments greus algun amic generós, no català. N'hi ha prou en recordar els noms de Villarreal i Salmerón.

Doncs, bé: Si Catalunya vol homenajar com cal Azaña i Bello, creiem que el millor seria de portar a la pràctica allò que en les converses privades s'ha suggerit. El de portar al primer parlament de Catalunya Azaña i Bello, com a diputats per Barcelona, cap i casal.

Si a la nostra mà estigués retriem aquest tribut d'emoció i gentilesa als dos homes eminents, alhora eminents amics de Catalunya. Seria un gest d'una elegància esperital que en faria quedar com uns senyors, en el més noble sentit d'aquesta paraula.

ROVIRA I VIRGILI

Ha estat a Girona unes hores aquest egregi patriòtic català nacional. Rovira i Virgili ha vingut a Girona a conferenciar sobre Catalunya, que és el mòbil primari de tots els afanys de l'il·lustre patriota.

Pocs homes he conegut que donin la sensació de saber tantes coses com la dona Rovira i Virgili. Rovira sap coses com ningú, i les sent, les sent perquè la seva ànima és una jornal crepitant. Les sent d'una manera tan pura i honorable que eregeixen a Rovira per una alta missió: la d'ésser la consciència viva de Catalunya.

A Torroella de Montgrí — on dissertà dissabte passat davant d'una multitud entusiasta, que honora la vella vila empordanesa — a Girona — on dissertà diumenge, davant d'un públic selecte aplegat dintre el marc senyoriol del saló de sessions de l'Ajuntament —, Rovira i Virgili en ambdós actes, tingué oberts, per la màgia de la seva paraula i pel conceptes que exposava, tots els sentits de l'auditori i emocionades les intel·ligències per les magnífiques coses que deia; magnífiques i personals.

Amb un accent cordialíssim saludem amb la mà alta, com ell diria, aquest home benemèrit de la Pàtria.

NO SERA TANT

El portaveu del B. O. C. a Girona titlla uns amics nostres — els senyors Ameilla, Camps i Arboix i Massaguer — de senyors feudals. La qualificació és graciosa i peregrina, tant que hom es pregunta: Quin concepte tindran del feudalisme els que això poden escriure?

A jutjar per les apariències, no en deuen tenir cap de concepte. O és que no coneixen els essentiais amics.

El que passa és que vivim un temps

Declaració del P. C. R.

El Consell General del Partit Catalanista Republicà, ratificant acords anteriors, de total adhesió a l'Estatut refrendat pel poble de Catalunya el dia 2 d'agost de 1931, declara que l'Estatut votat per les Corts Constituents de la República reconeix a Catalunya una personalitat, uns drets i unes facultats de govern de prou vitalitat perquè consideri que el nostre poble comença un període nou de la seva Història, la sort del qual està capitalment deixada a mà dels propis catalans.

Acatada pel nostre Partit la Constitució de la República i reconeixent que l'Estatut aprovat per les Corts resta encara per sota del límit de les possibilitats autonòmiques assenyalat per aquella, creu que és un deure propi i de tots els catalans el de treballar, en aquesta primera etapa que anem a començar, per la plena atribució a la Generalitat de les facultats que potencialment li assigna la Constitució; però lleialment creu, aquest Consell, i es fa un deure de proclamar-ho públicament, que aquesta mateixa finalitat i d'altres estan subordinades en un futur, immediat, a la felicitat realització de l'Estatut actual, tant pel ple ús que Catalunya en faci com per l'encert en l'actuar-lo. Declaració que el Consell fa, no pas perquè dubti de la capacitat de govern dels catalans, ans per assenyalar l'obligació que tots tenim d'acreditar-la.

El Partit Catalanista Republicà ratifica el que té dit tantes vegades: que l'Estatut ha d'ésser per a tots els catalans; però que cal facilitar, amb col·laboracions adequades, que les principals responsabilitats d'orientació i de govern recaiguin en organitzacions polítiques i en homes catalanistes republicans.

Per fidelitat a l'Estatut, majorment obligada en una qüestió de la vida interior de Catalunya, el Partit Catalanista Republicà ha estat partidari des del primer moment — i ha fet tot el possible per obtenir-ho — que la facultat d'assenyalar el règim i les regles de la primera elecció de diputats al Parlament de Catalunya fos deixada — dintre les normes bàsiques fixades per l'Estatut — al President de la Generalitat. Per conseqüència amb els principis proclamats, el Partit havia propugnat, davant del senyor President de la Generalitat i públicament, el sistema de representació proporcional. Determinades per les Corts les regles d'elecció i adoptat el sistema majoritari, el Consell, davant d'aquesta realitat a la qual s'ha de refer, fa públic el seu desig d'arribar, en totes les circumscripcions, a una intel·ligència amb els Partits i amb les organitzacions polítiques que, mantenint cadascun el seu ideari, ostentin la doble significació catalanista republicana i que coincideixin en una orientació d'esquerra liberal.

En propugnar aquesta política, el Consell General del Partit Catalanista Republicà creu que compleix un deure patriòtic i que respon, tant com a una aspiració inequívocament manifestada dintre del Partit i que els seus representants en el Consell han reflectit, a un estat general d'opinió, que es fa un deure i un goig de servir, en aquesta hora de responsabilitat històrica.

A la consideració dels altres Partits i a l'opinió de tots els catalans confia aquest Consell la seva proposta.

Barcelona, 12 setembre del 1932.

Mirador musical

El Grup Excursionista i Esportiu Gironí, ha obert un concurs per tal de musicar una poesia del seu consoci Narcí Masó, sota les següents bases:

1. Podran prendre-hi part tots els músics catalans.

2. El termini d'admissió de les composicions finirà el dia 20 d'octubre i es fallarà el concurs la diada de Tots Sants.

3. Les composicions s'hauran d'enviar a nom de Jaume Pumarola, secretari del G. E. i E. G., Ciutadans, núm. 15. Girona.

Cada composició deuria anar acompanyada d'un plec clos, amb els seus quatre primers compassos i el nom i l'adreça de son autor.

4. A l'autor de la composició musical escollida se li atorgarà un premi de dues centes cinquanta pessetes.

El jurat qualificador estarà format pels senyors Josep Massanas, Josep Baró i Francesc Civil.

NOTES

L'Himne deuria ésser per a cor unisonal amb acompanyament facultatiu de piano. La seva extensió no ha d'excedir l'interval de dècima.

Els períodes cadencials de la tornada haurien de poder-se acabar cada un d'ells amb un acord de tres o quatre veus.

La tornada hauria de tenir un caràcter energic, de plenitud, de cosa que eixampli el pit i convidi a ésser cantada sola, per una multitud, a qualsevulla moment, com si ella tota sola ja fos l'himne.

Les estrofes, en canvi, haurien de tenir més aviat un aire dolç, fresc, jòvial, per a ésser cantades en moments d'esplai o de repòs, o en una festa, i amb una melodia que, en acabar, obligui o reprengui la tornada com a complement de cada estrofa.

Tot plegat, fóra preferible que tingués un ritme que permetés cantar-ho en marxa.

GIRONI

No creguis els que et diuen que el règim no influeix en el nostre plet.

La monarquia no volgué estudiar-lo.

La República, l'estudia i el resol, sinó favorablement, en mires a una solució transitòria acceptable.

No pots ésser altra cosa que catalanista i republicà.

Des d'ara, nosaltres som l'història

Ara fa, exactament, 218 anys, la història de Catalunya interrompia indefinidament el seu curs, vulnada per la petja esclavitzadora dels soldats de Felip V. La nostra història es convertia de flama viva i enervant que era, en simple caliu colgat entre cendres espanyoles.

Han passat, però, més de dos segles, i quan ja l'Espanya invertebrada creia apagat el foc a la llar immortal de Catalunya, n'hi ha hagut prou que pel damunt de la nostra terra alenés un airet fi de llibertat i remoguéssim un xic les velles cendres, perquè la República retrobés encara dessota d'elles un guspireig prometedor. Guspireig engendradora de flames noves, que la vitalitat admirable del nostre poble ha convertit en poques hores en el que fou antigament. En sengles tions encesos.

I heus-aquí, doncs, que, finalitzat el llarg parèntesi, s'obre de bell nou a novelles gestes el llibre de la nostra història.

La nostra història! Ja t'has captivat ben bé, català, de la importància que per a tu i per a la pàtria representa conèixer la història del teu poble?

En aquests moments en què nosaltres passem a ésser les pàgines vivents del que en podríem anomenar la seva segona època, és d'absoluta necessitat que sàpigues com foren i què foren els teus antepassats. Perquè si no coneixessis els teus orígens, en què es fonamentaria el teu orgull de raça?

Dedicant-se a la indústria i al comerç, a les arts, a la navegació i a les armes, els nostres avis fressaren per l'ampla terra i obriren en totes les mars, innombrables camins que unint-se i entrecruant-se, formaren a la llarga l'explèndid teixit d'una civilització amb fesomia pròpia i convertiren la nostra terra en la Catalunya rica i plena, avui tan enyorada.

Per això, al imposar-nos ara el destí l'honor d'ésser els continuadors de l'història interrompuda el 1714, és necessari que en fem càrrec de la responsabilitat que en tots els ordres damunt nostra pesa i ens convencem de que les gestes que anem a començar no poden ésser filles d'un caprici qualsevol, d'un modernisme mal entès, o d'una demagògia importada. El nostre poble no ha estat infantat de nou, sinó que, com a nació vella que és, té ja una història, i, per conseqüent, nosaltres tenim un precedent a seguir.

I dic que el tenim a seguir, perquè el mateix ara que d'aquí molts segles, tothom que combregui amb un humanisme ben comprés, que senti en les seves venes un pessigolleig de liberalisme i tingui neguit de progrés, no

podrà menys que descobrir-se quant senti parlar del nostre seny racial.

Perquè no allargar, doncs, en la mateixa direcció primitiva els camins encetats pels nostres avis? Ha estat sempre model de fills aquell qui ha continuat les bones obres del seu pare.

La segona època de la història de Catalunya està, doncs, encara en blanc, i nosaltres som els cridats a omplenar les seves planes.

Quina joia, amics, poguer escriure's damunt el símbol de la puresa!

Cal, però, com ja he dit, que abans ens fem càrrec de l'importància que això té.

A mí m'ha passat, que quan alguna vegada bullint-me'n el cap les idees m'he posat la pluma al dits davant unes quartelles en blanc, m'ha pessigollejat de sopte un extremament de temor. Semblava com si el paper em preguntés: "Què vas a fer? A mi no me està permès de rebutjar go que damunt meu escriguis, però, pensa que una vegada hakis profanat la meua blancor amb les teves idees, aquestes, bones o dolentes, duraran tant com jo duri."

Després d'això, hi ha hagut vegades que he deixat a correu el paper, la pluma... i les idees.

Mes avui els catalans són conscients de la responsabilitat històrica que plana damunt nostre, i perquè nostres passes siguin fermes i dretures comptem amb una gran força.

El nacionalisme de la nostra gent jove.

Perquè nosaltres som joventut. Portem en les venes sàvia nova i un sentit progressiu encarnem la renovació. Les nostres passes no són guiades per al llum d'un ideal concret, sinó que amb els ulls oberts a totes les llums i la pensa acollidora a totes les idees nobles, petjem els camins que porten, més enllà d'un estricta ideal, a la idealització de la vida per la mateixa vida...

Avant, doncs. Que el seny racial català ens marqui la nostra ruta, i que la Humanitat del què és capaç Catalunya, ara que té el destí entre ses mans.

El nostra historial està en blanc. Nosaltres, que som els cridats a escriure'l, procurarem fer-ho d'una fàcil que en cada ratlla es noti la rigorositat del nostre braç, i en cada plana hi resonin els bàtecs del nostre cor.

PERE ABELLI

Costa poc de donar a la multitud una bandera; com més llampant i més violada més seguidors tindrà. Però si el canvi de bandera no és un canvi d'esperit, què val?

NICOLAU D'OLWER

que s'ha encomanat la dèria de dogmatitzar i adjectivar, i que qualsevol "suficiència", improvisada amb quatre llocs comuns i quatre lectures escasses i mal pàides, es creu ingenuament, en el dret de poder dir coses excessives, siguin o no siguin pertinents.

I és clar, com més expeditis són els camins de les tendències ideològiques; com més descordada és la posició que cadascú adopta; com més afeblida és la solvència política, més tendència hi ha i més facilitats es troben per a descapdellar sense eufemismes tota mena de dites.

No és estrany, doncs, que el portaveu del B. O. C. recorri a aquests brquets en el fons i en la forma inofensius i gratuïts. No demanem cap rectificació, que d'altra part no ens interessa d'obtenir, perquè tothom es fill, no dels judicis exagerats de tercer, sinó dels propis actes.

I els actes dels senyors Ametlla, Camps i Artoix i Massaguer, parlen per ells.

EL P. C. R. DIU...

Cal remarcar que el primer partit polític català que ha parlat, després de l'aprovació de l'Estatut, és el "Partit Catalanista Republicà", segons nota feta pública el passat dimecres, i que ens complavem en inserir en aquesta editorial.

Tenim la seguretat que la declaració que fa el nostre partit no és altra cosa que una condensació escrita del que sura per l'ambient ciutadà en aquesta hora en què bateguen entorn nostre tantes coses gràvides i definitives. Per tant, el senyalar la realitat que passa, tasca sempre oportuna, té la importància de reflexar l'emoció dels catalans nacionals per l'aleiteig de l'enorme responsabilitat que fa única aquesta hora.

El Parlament català constituent, la representació més alta del poble de Catalunya, cal que tingui la noble missió de recollir tots els matisos d'opinió, perquè sigui reflex autèntic de totes les modalitats democràtiques del nostre poble.

Ara bé, si el procediment electoral que ha de regir, per ésser de sistema majoritari, pot dificultar determinades assistències de nuclis d'opinió existents; és elemental de cercar en coalicions dels elements afins la ponderada possibilitat que veus i representacions matisades puguin sentir-se i actuar en la tasca comú de bastir la Pàtria nova.

Per això és adient de constatar la justícia i la procedència que els sectors catalanistes republicans de tendència esquerrista constitueixin un front que permeti integrar en el primer Parlament de Catalunya aquella diversitat ideològica concordant, expressada per la varietat de disciplines de partits que existeixen avui les nostres comarques.

Demés d'això, amb la solució que propugna el P. C. R. significa un intent nobilíssim de seleccionar els homes que han de representar cada matís, i de crear a l'hora de la constitució del nostre organisme capdal, un estat d'esperit de convivència catalanesca, que posi en valor el seny i l'equanimitat, que han d'ésser els pernys d'una fecunda consecució en els moments inicials, que són sempre els més difícils i els més decisius.

Per tot això, trobem un encert la declaració feta pública pel P. C. R., i és de desitjar que el seu contingut inspirés una realitat encaminada a prestigiar, democratitzar i garantir la vida i l'obra del primer Parlament de Catalunya.

COMBINACIONS PERIÓDISTIQUES

Nosaltres ens pensàvem, que el periòdic, òrgan d'un partit polític, conscient de la seva responsabilitat havia d'ésser una cosa seriosa i responsable dels seus actes; però, es veu que alguns líders, i que són precisament els que no és cansen de dir que ells són els únics catalanistes, els únics

L'obra de la Comissaria

CULTURA — ACCIO SOCIAL

La Comissaria Delegada del Govern de la Generalitat de Catalunya a Girona, acaba de publicar un magnífic Report, el contingut del qual creiem d'interès vulgaritzar, per tal que sigui coneguda per tothom la tasca d'aquest organisme des de la instauració de la República.

Organitzada la Comissaria dintre la que fou Diputació provincial de Girona, és clar, que únicament ha pogut desenvolupar les seves activitats en aquells afers que estaven a càrrec de l'extingida Diputació.

Amb tot, es podrà veure com la Comissaria ha dirigit ben encertadament els interessos de les Comarques Gironines, i el poble, en definitiva, podrà jutjar si s'ha negligit algun afer o si, pel contrari, la Comissaria, en la gestió que li ha estat conferida, ha cuidat dignament els diferents serveis que té encomenats.

Per tal de donar a conèixer amb detall tota la tasca de la Comissaria, tractarem en diferents articles d'aquesta interessant qüestió, procurant dintre els límits obligats d'un periòdic no negligir cap aspecte, tots interessants, de la gestió republicana del primer Organisme de les nostres comarques.

Comencem avui els afers culturals i d'acció social, reservant per als articles posteriors els altres aspectes tractats en el Report, com són, Caixa d'Estalvis, Foment i Obres Públiques i Finances. Procurarem, també, després de desglossar tota la tasca de la Comissaria, donar a conèixer, sota un punt de vista purament personal, les consideracions que ens ha suggerit el Report.

En el aspecte cultural, hem d'avançar, que la Comissaria tan sols en matèria d'ensenyament té al seu càrrec la instrucció als nens dels Establiments d'Assistència Social. Amb tot, però, la Comissaria no ha descuidat altres importants aspectes de cultura, posant tot l'interès en satisfer les necessitats que tan diversament surgen del clos popular.

Així, cal veure com, ultra la concessió de subvencions a entitats esportives: Foment de la Sardana, Comissió organitzadora de les Colònies escolars de Girona, Jocs Florals de Girona, Orquestra Simfònica de la mateixa ciutat, Comissió pro-monument a Juli Garreta, Ateneu de Figueres, ha volgut tenir cura de l'organització de Colònies escolars per als nens dels Establiments d'Assistència Social i d'obrir concursos, com són el de la concessió de mil pessetes a la millor biografia històrica d'alguns dels herois de les Comarques Gironines que lluitaren, en el segle passat, per la causa de la Llibertat i de la República, en el qual fou premiada l'obra "Herois de la Llibertat" de l'excellent i culte publicista gironí Carles Rahola; i el concurs convocat entre els compositors catalans per a premiar la sardana que, ultra el seu mèrit artístic i la seva perfecció tècnica, expressi els sentiments de llibertat que agermanen tots els pobles d'Espanya sota la República i els de catalanitat de la nostra estimada Pàtria, en el qual fou premiada la sardana "Evocació" de l'inspirat compositor català Joaquim Serra.

No ha descuidat tampoc, les Biblioteques populars de Figueres i Olot creades per l'extingida Mancomunitat de Catalunya, ni l'ensenyament de la

Llengua Catalana organitzant cursos per als funcionaris de la Comissaria, ni les Escoles d'Arts i Oficis i de Belles Arts per a les quals ha destinat la quantitat de trenta-cinc mil pessetes.

El caire més important de l'afer de cultura és, sense cap dubte, per la Comissaria l'ensenyament als nens dels Establiments d'Assistència Social.

No podem deixar d'esmentar l'informe sotmès a la Comissaria per la Ponència nomenada per l'estudi de l'organització de l'ensenyança als asilats en els Establiments. La manca d'espai ens impossibilita de transcriure'l íntegrament, però, no podem prescindir de donar-lo a conèixer; encara que sigui a grans trats, per tal que es vegi l'esperit que informa la Comissaria en aquest afer.

Les bases de l'organització que consten a l'esmentat informe estableixen: Construcció d'un edifici per a la instal·lació d'una Casa Bressola i camps de joc i jardins on romandrien els infants fins als sis o set anys; construcció d'altre edifici per a Residència Escolar, on ingressarien als catorze anys, per anar a les escoles públiques, junt amb els altres nens; construcció d'altre edifici on els escolars ingressarien als catorze anys i hi remanarien fins que fossin aptes per a llençar-se a la vida, anirien a fàbriques i tallers i a les Escoles professionals o prosseguirien estudis superiors; instal·lació de banys, dutxes, sales de treball, biblioteques, sala de festes, colònies escolars de vacances a la costa i a la muntanya i altres de permanents per a malalts; desaparició de les actuals escoles de la Casa d'Assistència, per a transformar-la en Escoles Nacionals ordinàries.

En el aspecte cultural, cal tenir en compte també el caire monumental-artístic-arqueològic, en el qual la Comissaria ha prosseguit la tasca iniciada per l'extingida Diputació en la restauració dels Banys Arabs, consolidació del monestir de Sant Pere de Roda i excavació de l'antiga vila romana de Tossa.

Sota el nom genèric d'Acció Social el Report de la Comissaria estableix els següents anunciats: Assistència Social, Dispensari, Sala Clínica d'Infància, Curset de Malalties d'Infància, Casa dels Vells, Colònies Permanents i Obres de Reforma en els Establiments.

Cada un d'aquests anunciats són d'una importància tan capital i la tasca realitzada per la Comissaria ha estat tan completa, que mereixeria un espai superior al que podem destinar-los. Això, no obstant, haurem de procurar que dintre dels escassos límits de què disposem no quedi cap afer sense esmentar.

Pel que fa referència a Assistència Social, la Comissaria va procurar de primer antuvi canviar la denominació dels Establiments de Beneficència per al de Establiments d'Assistència Social, nom més apropiat, si tenim en compte que el mot beneficència sempre té un significat de favor o almoïna, que quan es tracta d'un servei públic cal rebutjar-lo, per quant el poder públic en la funció d'ajuda i cooperació envers els desvalguts, compleix un deure de solidaritat humana, que no pot considerar-se jamai com un favor o almoïna migrada que exigeix a can-

Concurs Internacional de Lawn - Tennis de S'Agaró

Autoritzat per l'Associació de Lawn Tennis de Catalunya

Del dia 14 al 18 de setembre de 1932

PROGRAMA DE LES PROVES

- I. Individual de Senyors — Campionat de S'Agaró
- II. Parelles de Senyors — Campionat de S'Agaró
- III. Individual de Senyores - Campionat de S'Agaró
- IV. Parelles Mixtes — Campionat de S'Agaró
- V. Parelles de Senyores — Campionat de S'Agaró
- VI. Criterium

Primer Curset de gramàtica catalana

que començarà el dimarts dia 4 d'octubre a les 10 de la nit en el

Foment Catalanista Republicà

i seguirà el dimarts i divendres de cada setmana, constant de 8 lliçons, a càrrec del

Senyor Pere Carreres.

Per inscripcions a la conserjeria del F. C. R. La matrícula és gratuïta.

vi una gratitud incondicionada del favoregut.

Altra aspecte, tractat amb cura per la Comissaria, ha estat el de la formació intel·lectual i professional dels asilats. A aquest fi responen les orientacions de l'informe que hem deixat exposat.

També ha tingut cura la Comissaria d'atendre el principi del respecte a la llibertat de consciència, procurant adaptar els Establiments al seu càrrec als preceptes constitucionals.

Un afer de transcendència que ha portat a terme la Comissaria en el aspecte d'Acció Social, ha estat la creació de Dispensaris per als malalts de les comarques gironines.

Era d'importància capital que es fixés l'atenció en procurar donar assistència mèdica gratuïta als malalts pobres. Fins a la creació dels Dispensaris, els Establiments d'Assistència Social prestaven solament el servei d'hospitalització, però quedaven desatentes aquelles malalties que no requerien asilatge i que, no obstant la manca de mitjans econòmics, impossibilitava a molts ciutadans el seu tractament adequat.

La Comissaria ha satisfet, doncs, amb l'establiment dels Dispensaris una de les funcions més interessants de les que cal que preocupin Poder públic, fonamentat damunt una veritable democràcia.

Els Dispensaris són: de Cirurgia general i Ginecologia, de Tocologia, d'Oftalmologia, d'Otorinolaringologia, d'Urologia i Dermato-venereo-sifilografia, de Serveis de Radioscòpia, dels Serveis d'Infància, de Medicina general i aparell digestiu, de Medicina general i cor, de lluita antituberculosa i d'acció social per al tractament de la tuberculosi i malalties de l'aparell respiratori, de malalties nervioses i mentals. Tots ells són dirigits per especialistes de prestigi, i llurs serveis enterament gratuïts.

Els infants malalts també han preocupat intensament la Comissaria, creant una Sala Clínica d'Infància, per tal que l'hospitalització d'ells sigui en sales apartades de tot contacte amb els malalts adults.

Organitzà a l'ensenyament la Comissaria un curs de malalties d'infància, sotà la direcció del doctor Pompeu Pascual, en el qual varen col·laborar-hi prestigiosos metges especialitzats i el doctor Marañón, que va cloure el curs amb una interessantíssima conferència.

La Comissaria va rebre en donació un magnífic edifici construït a Agullana per la senyora Maria Teresa de Paldejà, amb la condició que fos destinat a Asil de Vells.

Ajuntament

Carnet d'un espediador

A dos quarts de vuit el senyor Miquel de Palol, com alcalde accidental, obra la sessió seguint-hi presents els regidors senyors Dalmau, Busquets Ventura, Pascual, Rahola, Colomer, Ribas, Vilardell, Cereza, Tomàs i Bonmatí.

S'aprova l'acta anterior i es llegeix la correspondència i despatx oficial, sobressortint una comunicació del secretari del Consistori dels Focs Florals, anunciant la celebració de la Festa literària en un dia de Fires.

D'Hisenda hi ha un dictamen que queda novament damunt la taula sobre subvenció al Casal Gironí; altre favorable sobre permís de venda de carn a Joan Abella, s'aprova.

De la Central i Cultura hi ha dictamen sobre adquisició de models per l'Escola de Belles Arts, que s'aprova. El senyor Ribas diu que en la visita feta al final de l'últim curs, va poder constatar com es tenia abandonada aquella escola, i es refereix molt particularment als models de la secció de fusteria, que són, diu, una veritable calamitat. Demana que a l'adquisició de models de guix s'hi adjunti una col·lecció de dibuixos de fusteria. Li contesta la Presidència que els professors de la secció de lineal faran una demanda de material i que es pot pendre en consideració la demanda del senyor Ribas. S'acorda així.

Altra sobre adquisició i relligat de llibres per la Biblioteca. Altra sobre abonament de lloger de pis al mestre A. Sánchez. S'aproven.

De Foment hi ha permisos d'obres i queda altra volta damunt la taula la qüestió de la guarderia de nens i habitació dels mestres.

De Governació i Central es nomenen els regidors senyors Pascual i Valls per a formar part del Tribunal del Concurs per a nomenament de professor químic.

A l'hora dels precís i preguntes, el senyor Dalmau contestà la denúncia feta a la última sessió pel senyor Rahola, sobre expulsió d'un individu de La Caritat. Diu que ha pogut comprovar que es va complir el reglament i que hi ha d'haver disciplina, del con-

Cal esmentar en darrer lloc, ultra les obres de reforma dels Establiments que no podem ressenyar, l'organització de Colònies permanents, una de mar i altra de muntanya, per als internats de la Casa d'Assistència i Ensenyament, convalscentos.

L. F.

ANTENA

que governen bé, els únics... en tot, no ho entenen així.

Ens enterem que "El Gironès", el nostre estimadíssim i fraternal col·lega,—i remarquem de passada que fa uns dies que no s'ocupa de nosaltres— té un director, que ultra ser també director d'un diem-ne —periòdic, que vol ésser festiu, i no és altra cosa que el dipòsit de la bilis d'un amargat i fracassat, és el conserge de l'entitat.

Francament, ara comprenem perquè mantés vegades en llegir els periòdics de referència els trobem en alguns punts, desplaçats. Es que deuen barrejar els originals, i els que van destinats a l'un surt publicat en l'altre!

PACTES REPUBLICANS

Pels que estaven acostumats a intervenir en la governació de l'Estat en temps de la monarquia, els pactes verbals no tenien cap valor, perquè en aquells temps d'immoralitat pública l'honor era una paraula sense sentit.

La República, que vingué a renovar totalment la política d'ignominia i de vergonya, no podia comportar-se de la mateixa manera, i, per això, calia que de primer antuvi donés el verdader valor a la paraula empenyada, elevat a la categoria que els correspon els principis que han d'ésser la base i fonament de tota renovació.

Hem pogut constatar com un pacte, el famós de San Sebastián, a pesar d'ésser purament verbal, els republicans, els autèntics republicans, aquells homes que s'havien declarat incompatibles amb el règim borbònic, i no pas precisament per conveniència, particularistes, el respectaven religiosament i solemne, talment com si haguessin anat rodejats de tota mena de formalitats ritualis.

L'exemple ha estat ben eloqüent. Els fidels servidors de la monarquia caduca, els homes d'esperit i temperament corruptut, han pogut al·lisonar-se amb la gesta republicana.

L'aprovació de l'Estatut, en compliment d'un pacte previ que concertaren els partits republicans, és la prova palesa que la República es recolza damunt d'uns punts de moralitat pública, que contrasten visiblement amb els fonaments podrits de l'antic règim.

CRISI?

Són molt insistents els rumors de crisi al govern de la Generalitat. A hores d'ara, però, no sabem res de cert, en cara que algun periòdic ha assenyalat noms i tot.

El que sí es dedueix d'aquests rumors, és que tot gira entorn del Conseller de Finances, senyor Giralt, representant dintre el govern del partit radical.

Fins ara el cas Giralt havia estat tan sols tractat privadament, en les converses íntimes de taula de cafè, però d'enguà de l'article d'Aymami a La Publicitat, atacant la posició del Conseller radical, els periòdics s'enfilen en supòsits en els quals no podem precisar quin grau hi ha de veritat. Aymami ha estat el que ha llençat la bomba, ara aquesta rodola de mans en mans, i cada u en fa l'ús que més li plau.

Nosaltres varem denunciar el cas amb motiu d'haver celebrat reunió el Comitè provincial de Barcelona, en la qual va prendre's l'acord d'adherir-se a les actuacions parlamentàries de la minoria radical.

Llavors — primers dies d'agost — dèiem que era intolerable la permanència dels radicals barcelonins en llocs elevats de la política catalana.

Ara, més que mai, cal depurar els organismes autònoms de Catalunya. Pensem que els radicals, si bé varen votar a favor de l'Estatut, no varen deixar de fer pública manifestació de malvolença.

UN ACTE DE TRASCENDENCIA

Els que pogueren escoltar per ràdio l'acte solemne de la signatura de l'E-

Caixa d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya

SUCURSAL DE GIRONA: Plaça del Oli núm. 1

COMPTES DE CONTRIBUENT

En combinació amb el Servei de Recaptació de Contribucions de les Comarques Gironines, que està a càrrec de la Comissaria de la Generalitat, té establerts la Caixa d'Estalvis uns comptes, mitjançant els quals i amb càrrec als mateixos, cuida aquesta Caixa del pagament dels rebuts de contribució Industrial i Territorial (Rústega i Urbana). Utilitats sobre sous, sobre participació en els beneficis, sobre timbre de negociació, sobre interessos d'Obligacions de Companyies, Corporacions i particulars i, en general, de tots aquells pagaments que deguin efectuar-se per tots els conceptes d'ingrés directe, qual quantia i concepte sigui notificat prèviament per la Delegació de Finances, a qual efecte el Servei de Recaptació de Contribucions cuidarà d'avisar als contribuents els ingressos directes que deguin efectuar, i, conseqüentment, donarà a la Caixa d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya l'oportú avís.

Així mateix, cuida aquesta Caixa de pagar i retirar, amb càrrec als mateixos comptes i subjectant-se a les mateixes condicions, els rebuts de Patent nacional de circulació d'automòbils.

Tots els rebuts, comprovants i patents retirats per mitjà de la Caixa d'Estalvis, són enviats a domicili de l'interessat, acompanyats d'una carta explicativa de l'estat i saldo del seu compte de contribuent, sense cobrar per aquest servei despesa de cap mena, salvant el de correu, si la mateixa es veu obligada a utilitzar-lo.

Els saldos creditors dels comptes de contribuent devengaran un interès del 2 per 100 anual a favor dels titulars dels mateixos, en igual forma que es ve abonant als titulars llibretes d'estalvi a la vista.

Des d'aquesta data queda obert al públic aquest nou servei. Per a més detalls a les Oficines de la Caixa, Plaça de l'Oli, 1.

Girona, 21 de juny de 1932.

trari no es podria fer complir a ningú. El senyor Rahola diu, que sabent que l'individu esmentat no s'el castiga perquè si i que pot tornar-hi a menjar, ja està satisfet. El senyor Tomàs tornà a parlar de la qüestió de les aigües. El senyor Vilardell del carrer d'Eiximenis. El senyor Ribas perquè es faci el reglament interior del laboratori. El senyor Bonmatí sobre els llums de la Rambla Verdager. El senyor Dalmau perquè es dongui un vot de gràcies al senyor Jaumandreu i el senyor Bonmatí perquè es faci amb urgència el reglament del servei de jardins. Per les diferents comissions contesten els senyors Busquets Ventura i Pascual, i sens res més a tractar, el senyor Palol aixecà la sessió.

FRIC

Partit Catalanista Republicà

El passat diumenge fou hissada per primera vegada la bandera catalana al "Foment Catalanista Republicà" en acabar la conferència de Rovira i Virgili, donada al saló consistorial de la nostra ciutat.

Assistí a l'acte l'il·lustre conferenciant, el governador civil senyor Ametlla (el que hissà la bandera), el president de l'entitat, senyor Camps i Arboix, l'alcalde accidental, senyor Palol; els regidors senyors Colomer, Vilardell, Ribas i Busquets, el senyor Carles Rahola i un bon nombre de socis.

S'obsequià els assistents amb un vermoult d'honor, i es victorejà Catalunya i la República.

F. C. R. inaugurarà les seves tasques de propaganda i cultura, la primera setmana d'octubre.

Demés d'estar en preparació un cicle de conferències a càrrec de distingides personalitats del partit, de vulgarització de l'Estatut de Catalunya, començarà el primer curs abreuçat d'ortografia catalana en 8 lliçons bisetmanals, a càrrec del nostre estimat consoci senyor Pere Carreres.

Pròximament publicarem el programa del curs. Les lliçons es donaran els dimarts i divendres de cada setmana, i des d'ara sobre la matrícula al mateix, que és gratuïta. Per inscripcions, a la consergeria de l'entitat.

Segons està anunciat, el dia 25, l'il·lustre President del Consell de Ministres serà a Barcelona a entregar

Quants diputats s'han d'elegir!

Per disposar el text de la Llei de l'Estatut de Catalunya en l'article transitori, que les vinentes eleccions per a diputats al Parlament de la Generalitat es faran d'acord amb el sistema electoral prescric per a l'elecció de diputats a les Corts Constituents, de 28 d'abril de 1931, regirà el decret de 8 de maig del mateix any, o sigui, a tenor del sistema majoritari restringit i el mateix cens que serví per a aquelles eleccions que és l'únic vigent.

D'altra banda, s'elegirà un diputat per cada 40.000 habitants, per circumscripcions provincials, no podent-se elegir menys de 14 diputats en cada circumscripció.

A tenor d'aquestes normes i del que disposa l'article 7 del decret abans calandat, queda modificat l'article 21 de la llei electoral, en la següent forma:

On s'elegeixin 20 diputats, cada elector podrà votar 16 noms; on 19, 15; on 18, 14; on 17, 13; on 16, 12; on 15, 12; on 14, 11; on 13, 10, etc.

Com sigui que a Girona, Tarragona i Lleida s'hauran d'elegir 14 diputats, es podran votar 11 noms, i, per tant, les candidatures de majoria podran formar-se amb altres tants candidats.

A Barcelona província, si el nombre de diputats és 20, com sembla, n'hi haurà 4 per minoria i a Barcelona, ciutat, si són 25, com sembla, n'hi haurà 5 per minoria, o sigui el 30 per cent.

Així, el Parlament estaria compost per 87 diputats.

L'Estatut al nostre il·lustre President de la Generalitat.

Per aquesta diada, el Foment Catalanista Republicà, organitza un autòmnibus pels socis i amics que vulguin desplaçar-se a fer acte de presència a les manifestacions patriòtiques que tindran lloc a Barcelona.

Cal incloure's prèviament perquè el nombre de places és reduït i es seguirà rigorós torn d'inscripció.

Per a més detalls a la secretaria de l'entitat.

La Junta Directiva de F. C. R. trameté a Barcelona una branca de roure amb una esplèndida llaçada, per tal d'homenatjar la memòria de l'indult patriota Rafel de Casanova en la diada de l'onze de setembre.

Caixa d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya

SUCURSAL DE GIRONA

FESTA DE L'ESTALVI. - 31 octubre de 1932

10 Beques de 500 pessetes cada una - Pessetes 5000.

El Consell d'Administració de la Caixa d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya, Sucursal de Girona, ha acordat, en celebració de la FESTA DE L'ESTALVI, destinar CINCMIL PESSETES, per tal de contribuir a les despeses d'estudis d'impositors o fills d'impositors de la susdita Caixa.

Per tal de tenir dret a l'esmentada subvenció, caldrà demanar-ho per escrit dirigit al Sr. Director de la Caixa d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya, Sucursal de Girona, essent condicions indispensables les següents:

Ésser impositor o fill d'impositor, amb llibreta oberta en aquesta Sucursal.

Deuran acompanyar-se a l'instància els documents següents:

Certificació de l'Alcaldia acreditativa dels béns que posseeix l'interessat i els seus pares.

Certificació de bona conducta.

Certificació acreditativa de la capacitat per els estudis, lliurat per la direcció de l'escola o taller on darrerament hagi estudiat o practicat.

Per a la classificació es tindrà en compte, la major capacitat, el grau de pobresa i l'antiguitat de la llibreta.

Mirador esportiu

Interessant reunió de clubs amateurs de les comarques gironines. Girona en plena autonomia, organitzarà el seu futbol. Creació d'un Comitè Delegat a Girona de la Lliga Amateur i de Comitè de Competició.

Dijous tingué lloc en el estatge social del Col·legi d'Arbitres de Girona, la reunió de clubs amateurs preparatòria al campionat.

La reunió transcorregué animadíssima, dintre un franc ambient d'optimisme que fa preveure que enguany el campionat serà ben diferent del de l'any passat.

En aquesta reunió es prengueren acords d'una transcendència gran i que, si bé marquen la pauta per un resorgiment del futbol gironí, de fracassar seria l'inici d'una fatal davallada.

L'acord més important és, sens dubte, el de constituir Comitè delegat de la Lliga Amateur a Girona i Comitè de Competició. El futbol gironí és ja major d'edat per a organitzar-se ell mateix. Caldrà l'esforç de tots per a reixir, però no dubtem de la bona voluntat dels clubs, que faran planer el camí d'aquests comitès, que seràn la representació de la part directiu del nostre futbol amateur.

Es un motiu de joia per nosaltres que l'opinió exposada en aquestes planes per el company L. Bota i Villà hagi estat escoltada i aplicada.

També ens és grat que a l'agrupar els clubs s'hagi tingut en compte l'idea exposada per l'esmentat company. Cal felicitar a la Lliga Amateur per les facilitats que donà per estructurar l'edifici ideològic del futbol amateur gironí, escoltant, no solament la veu de la premsa, sinó les diverses opinions que s'esplanaren durant el curs de la reunió i que foren recollides i aprofitades si la majoria ho creia convenient, malgrat topar un xic de viaix amb els reglaments vigents.

Els clubs foren classificats per agrupaments, tenint en compte les condicions geogràfiques del lloc de residència i els mitjans de comunicació, que

dant constituïts així:

Montgrí; Vergés; Armentera; Roses; Figueres, reserva; Vilajuïga.

Olot; Banyoles; Amer; Anglès; Pont Major.

Joventut Girona; Girona, reserva; Cassà; Palafrugell, reserva; San Feliu de Guívol.

Farnés; Arbucies; Hostalric; Caldes; Malgrat.

En cas de que algún club volgués entrar dintre la Lliga Amateur, se l'inclouria en el grup més en condició per els efectes de desplaçament, tenent en compte que aquest no pasés de 50 quilòmetres.

Aquests grups faran un torneig eliminatori, en doble tanda de partits i els dos primers classificats de cada grup disputaran el Campionat de les Comarques Gironines. Els que no es classifiquin entre els dos primers el Comitè Delegat de la Lliga Amateur de Girona els convocarà a una reunió per organitzar un torneig de consolació, per el qual compta ja amb l'oferiment d'una copa i tretze medalles per el primer classificat i 13 medalles per el segon.

Els partits d'aquell torneig integraran un grup per a designar els dos primers de cada grup que tenen de disputar el Campionat de les Comarques Gironines, començarà el segon diumenge d'octubre. Els equips reserves també puntuen per els efectes de la classificació però no podran alinear a cap jugador que hagi fet algun partit en el primer equip.

Dintre la setmana vinenta quedarà compost el Comitè Delegat de la Lliga Amateur, el Comitè de Competició i el calendari de partits.

El Col·legi d'Arbitres de Girona, tindrà cura de l'arbitratge de tots aquests partits.

OTGER

Les grans proves de fons per carretera

XIV Volta Ciclista a Catalunya

Breu comentari a la segona fase de la XIV volta ciclista a Catalunya. Els guanyadors de la quinta, sexta i setima etapa. Marian Canyardo el vencedor indiscutible per quarta vegada. Resum de la Volta.

CINQUENA ETAPA: SEU D'URGELL-GIRONA

Divendres, dia 9.—Quilòmetres 230.—Temps esmerçat, 7 h. 30 m. 10 s.—Promig de 30'605 quilòmetres per hora.

1. Piemontesi, 7 h. 30 m. 10 s.
2. Canyardo, mateix temps.
3. Figueras, 7 h. 46 m. 25 s.
4. Digneff, 7 h. 55 m. 16 s.

Del cloquer de la Seu han sonat les cinc del matí, el seu resso assenyala als valents routiers que l'hora d'empendre la ruta vers Girona s'és esdevinguda. Els moments de partida són obstruïts per una pluja persistent i una pedregada ve ha augmentat les dificultats. Els organitzadors aprofiten un moment de bonança executen d'una manera rapidíssima les últimes disposicions i la caravana arrenca.

Tothom ja deu conèixer alguna referència d'aquesta etapa, que ha esdevingut famosa en la XIV Volta a Catalunya, per això nosaltres ens limitarem a fer-ne solament un petit comentari.

Acabada la primera fase de la volta amb la quarta etapa, Cervera-Seu d'Urgell, i amb la classificació favorable al belga Digneff per un marge

força considerable, de 5 minuts d'avantatge sobre el segon classificat, era de preveure i així tothom o esperava que l'etapa de la Seu a Girona ultra ésser extremadament dura i la que presentava un quilometratge més extens, seria aprofitada per a donar la batalla.

L'afició catalana, tota, estava pendent de que sortís al cap de la classificació el seu representant indiscutible, el campioníssim Canyardo. En les quatre etapes primeres, Canyardo es limità a les arribades en escamot, però el fet esdevingut en la segona jornada al apuntar-se un belga 5 minuts d'avantatge, la batalla que havia de donar Canyardo ja era indiscutible i per això tothom es fixà en

ANTENA

tatut pel President de la República, no podien deixar de sentir l'emoció pregona d'aquell moment.

Al Palau de la Diputació de San Sebastián, congregats en torn del cap de l'Estat, la delegació catalana, juntament amb les altres personalitats assistents, podien recordar el contrast d'aquells anys ignominiosos per Catalunya, amb la sinceritat d'ara.

Músiques, aclamacions entusiastes, discursos, i, finalment, la paraula il·lustre del President, exhortant Catalunya en l'obra que comença a emprendre.

Paraula d'un home de cor, que no falseja la veritat, que sent Catalunya bategar intensament, disposada a lluitar amb tot coratge per la reivindicació plena de les seves llibertats.

Es l'etapa final de tants segles de veuació i iniciament d'un nou camí que ha de portar Catalunya a la satisfacció plena dels seus anhels i de les seves esperances.

Un dia històric per a Espanya que rectifica la seva política un jorn memorable per Catalunya, que entra amb responsabilitat de bell nou a la vida, per a proseguir la seva història gloriosa.

PER L'ESpanyA NOVA

Els actes solemniais que han voltat la forma i promulgació de l'Estatut a Sant Sebastián, han tingut mires encisives, apoteòsics i simptomàtics.

El lirisme ha jugat un gros paper, amb crits de jubileu, amb valejar de banderes, amb esclats d'inflamada oratòria. La multitud basca s'ha mostrat sensible i arborada, i ha respost degudament. La República sinó vòlt d'oripell i faust al seu primer magistrat, ja triomfal el seu pas per l'adhesió del poble.

Comparant les jornades presidencials d'ara, amb les jornades reials d'ahir, es nota la capital diferència entre els dos espectacles. L'un era prestigiat per la farfalleja de la pompa regia, dels uniformes, de les carrosses; l'altra és prestigiat per l'emoció, l'entusiasme i vibració de la multitud, que és en definitiva el paisatge humà més variat i sorprenent, superior a tots els altres paisatges de la naturalesa.

Doncs, bé, sota aquesta tònica s'ha realitzat l'acte trascendental de pagar una part del deute a Catalunya i de posar aquesta primera pedra en el mateix indret on es posà la primera pedra de la República. La coincidència és poètica i exemplar. Si a San Sebastián es convingué el pacte famós, a San Sebastián és líquida el compliment de la segona part del pacte.

¿Què diria en el seu jur intern el nostre eminent amic senyor Estelrich, present a San Sebastián el passat dijous i detractor del compromís del compromís de l'any 1930?

Catalunya homenajada Bascònia homenajada pel Cap de l'Estat Espanyol. Quan s'havia vist això? Quan les nostres oïdes havien sentit de llavis espanyols una incitació a que Catalunya fos catalana com més millor? Realment això que fem, és una Espanya nova.

Llegiu i propaqueu VIBRACIÓ

INDUSTRIAL

L'amor a la teva mare t'obliga a escriure amb la llengua materna; amb la llengua que ella et parla.
Posa els rètols en català.

les collades de Toses i Santigossa.

Contra el que era d'esperar la batalla no fou donada casualment al escalar les tan famoses collades, sinó que foren aprofitades les grans pendents amb llurs condicions pessimes; els viratges que dificulten un descens ràpid, foren sortejats amb una facilitat suïcida per els fugitius Piemontesi i Canyardo que, aprofiten la pluja, que no els desamparà durant tot el matí, desferen l'escamot que ja no havia de refer-se més. Els seus immediats seguidors es llençaren amb precaució sobre el terreny resbaladís i veieren escapar-se els que ja no podrien aconseguir. Aquesta batalla, començada a 150 quilòmetres del lloc d'arribada ens dono una idea clara i concisa de l'esforç que haurien de realitzar Piemontesi i Canyardo, esforç que no havia d'acabar fins a la meta.

L'avantatge aconseguida per els dos marxadors capdavanters arribà a ésser de 7 minuts, quant un desgraciat accident vingué a desfer el tercet balga que desesperadament veien escapar-se el primer lloc de la classificació general. D'aquest accident en sortiren perjudicats dos belgas, l'Hardiquest que tingué d'abandonar i Digneff que tingué de marxar sol fins a Girona.

Un altre català fill de Barcelona i residenciat a França ens demostrà les seves grans facultats, el qual marxà cara al vent la major part de l'etapa i arribà en tercer lloc destacant-se dels seus immediats seguidors amb 9 minuts d'avantatge. Figueres que tan bé s'havia col·locat en les quatre primeres jornades aconseguint un tercer lloc, fou l'únic que s'escapà de la desfeta de l'etapa d'avui, conservant el seu lloc i reafirmant les seves qualitats.

Aquesta etapa recorreguda sobre un terreny sembrat de fang, a pluja batent i plena d'obstacles fou vençuda per dos guanyadors a una velocitat de més de 30'5 quilòmetres, ço que representa tot un record.

L'arribada a Girona es feu en l'ordre més amunt esmentat. Una gran quantitat de públic entusiasta premià amb una salva d'aplaudiments als dos herois de la jornada, la satisfacció era general, en tots els rostres es reflectien les mateixes mostres de satisfacció, per fi Canyardo havia donat la batalla i s'havia col·locat al cap de la classificació general.

Ja diguérem que gràcies al nostre Ajuntament Girona tingué la satisfacció d'acollir els valents corredors que durant 8 dies han mantingut l'interès de tota Catalunya esportiva.

L'organització a càrrec de joves esportius de la nostra ciutat, des del primer moment que els fou confiada l'organització del final d'etapa a Girona, començaren a treballar amb entusiasme i encert. La seva càrrega ha estat feixuga, però ells han sabut vèncer tots els obstacles i han fet quedar bé a la nostra ciutat.

Per els consellers de la nostra ciutat que feren possible aquesta gran manifestació ciclista, el nostre agraïment; per els entusiastes i desinteressats organitzadors vagi la nostra felicitació.

SISENA ETAPA: GIRONA-MANRESA

Dissabte dia 10.—Quilòmetres 208.—Temps esmerçat 8 h. 20 s.—Promig de 26 quilòmetres per hora.—Amb el mateix temps del primer es classifiquen 12 corredors.

- 1.—Cardona.
- 2.—Sntugaray (francès).
- 3.—Maurel (francès).
- 4.—Canyardo.

L'etapa d'avui també era esperada amb força interès, el seu llarg quilometratge que la situava com a la segona etapa de fons i la poca diferència que en la puntuació general detenten Canyardo i Piemontesi, quan menys hi havia l'esperança d'algun intent de batalla més aviat per part de l'italià Piemontesi que havia deixat entreveure les esperances que posseïa d'arribar al Parc de Montjuich guanyador de la Volta.

L'escamot de supervivents, esgotats sens dubte, o ressentits de l'esforç efectuat el dia abans, no tingué gaires ganades de lluitar. Una marxa de 26

quilòmetres l'hora ja ens posa en antecedents. També cal tenir en compte que la pluja els acompanyà des de mitjan carrera fins a l'arribada a Manresa.

Contra el que era de preveure l'italià Piemontesi perdé un minut. Una reventada a pocs quilòmetres de l'arribada fou aprofitada per l'escamot davanter per a pendre-li un minut d'avantatge.

La pujada de Sta. Coloma a Sant Hilari que tantes batalles ha proporcionat, aquesta vegada fou escalada en pelotó.

Canyardo al finalitzar la sexta etapa completament destacat al davant de la general amb més de quatre minuts d'avantatge, fou saludat per l'afició manresana que a pluja batent esperaren l'arribada dels tours de la memorable Volta.

SETENA I ULTIMA ETAPA: MANRESA-BARCELONA

Diumenge dia 11.—Quilòmetres 110.—Temps esmerçat 4 h. 3 m. 31 s.—Promig de 27'126 per hora.—Amb el mateix temps del primer es classifiquen 11 corredors.

- 1.—Diegneff (belga).
- 2.—Piemontesi (italià).
- 3.—Canyardo.
- 4.—Maurel (francès).

A les vuit es donà la sortida a Manresa i fins a l'arribada al Parc de Montjuic la caravana ciclista fou escoltada per un gran nombre de seguidors. Tots sabem el que resulten les etapes finals, puix que ja porten els corredors decidida la carrera i en mig d'una marxa triomfal els corredors arribaren a la Plaça d'Espanya, curulla de ciutadans. En entrar a l'Exposició, en mig d'aquella enorme multitud, les sirenes anunciaren l'entrada dels corredors, els quals a tot gas es disposaren a disputar l'última batalla en les 4 voltes i mitja del Parc de l'Exposició.

Fins a la quarta volta el gran corredor català en Marian Canyardo anava al davant de l'escamot, però, en l'esprint final fou batut pel belga Digneff.

La Volta a Catalunya, però, l'havia guanyada Canyardo, i com a vencedor tornava diumenge a rebre l'homenatge de tota la població barcelonina que s'havia reunit a banda i banda dels passeigs del Parc de Montjuic.

El President de la Generalitat de Catalunya abraçà al formidable routier que acaba de triomfar tant brillantment per quarta vegada de la Volta a Catalunya.

★

Excursionisme

El Grup E. i E. G. organitza la següent excursió per el dia 25 proper.

Montgrò, Castellar de Nuc i Fonts del Llobregat.

Montgrò, bell Santuari de la Comarca del Ripollès emplaçat a 1392 m. entre verticals cingleres.

Castellar de Nuc, petit poble del districte de Berga sentat a 1404 m. prop dels espadats cingles "Els Balsos", que el rodegen pel quadrant Nord.

Fonts del Llobregat, veritable joia de la naturalesa; de la penya viva, sota d'un cingle calcari gairebé vertical es llancen de deu grans forats, altres tants dolls d'aigua, els quals en barrejar-se formen una preciosa cascada.

El trajecte Girona, Olot, Ripoll, Cammdevanol, Gombreny es farà amb autocar. I com sia que el nombre de places són limitades, i es seguirà un rigorós ordre d'inscripció, cal que els que vulguin concórrer-hi passin quan ans per l'estatge social o la Drogueria Martí (Pujada Pont de Pedra) per no quedar decebuts.

Cobertes les places d'autocar, es tancarà la inscripció.

La sortida serà cap a las tres de la matinada, i s'anunciarà oportunament.

Caldrà portar-se la minestra. Vocal: E. Aragó.

Gràfiques DARIUS BAHOLA-Girona